

Autorství 2.listu Timoteovi je tradičně připisováno apoštolu Pavlovi, byť soudobá teologie má o tom své pochybnosti. Na základě frekvence používaných slov si někteří badatelé myslí, že autorem tohoto dopisu je někdo z Pavlových žáků. Jedno je jisté: pokud srovnáme autentické Pavlovy listy, můžeme se shodnout s oběma tábory, neboť Pavel takový list napsat mohl. Odpovídá to tomu, co učil a čím žil.

Pavel sedí ve vězení a bilancuje svůj život. Vězení měla daleko k těm nápravným nařízením dneška – žádné toalety, žádná tekoucí voda, jídlo pouze pokud ho donesl někdo z přátel nebo si ho vězeň koupil, žádné okno, žádné denní světlo. Kobka někde pod zemí. A přesto to je dopis nesmírně povzbuzující. Místo zklamání: „já věřil a kam mě ta víra dovedla“, tam je radost a hrdost. *Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil.*

Co bylo tím bojem? Šířit víru v Ježíše Krista. Šířit víru v sílu kříže. Předávat slovo Boží, vychovávat následovníky. Pavel symbolicky předává pochodeň víry Timoteovi. „Zapřísahám tě, hlásej slovo Boží. Snášej útrapy, konej dílo zvěstovatele. Můj čas se naplnil, teď je řada na tobě.“ Pro Pavla bylo útěchou, že za sebou zanechává další, kteří budou pokračovat v jeho díle. Celý svůj život bojoval s nepochopením, odpůrci, posměvači, těmi, co zpochybňovali jeho učení. V době před svou smrtí je jen jedním z Kristových následovníků. Založil nové sbory. Některé udržel, jiné ztratil. Jednalo se snad o stovky lidí, rozhodně to nebyly ohromné davy. Když skončil ve vězení, mnozí se od něj odvrátili. Člověk by si řekl: stálo to vůbec za to? Pavel si asi klade taky takovou otázku a odpoví na ni jednoznačně: ano, stálo.

Běh jsem dokončil. Pavel dost často používá sportovní terminologii a tenhle obrat je trefa do černého. Protože člověk má ve zvyku běh nedokončovat. Pro něco se nadchne, ale při prvním nepohodlí to zase opustí. Kolik lidí si dá předsevzetí, že začne cvičit. Koupí si permanentku do fitka nebo aplikaci do chytrého telefonu, začnou s velkým nadšením ... po dvou týdnech občas vynechají, po 2 měsících zcela skončí. To samé s výukou jazyků, taková ti věční začátečníci. Nebo manželství – to je taky běh na dlouhou trať, v dnešní době stále častěji nedokončený. A platí to i pro křesťany. Uvěří a s ohromnou vervou se pustí do křesťanského života – studují bibli, evangelizují, modlí se, mluví o Bohu od rána do večera ... a pak tak nějak ze sboru zmizí. Před nedávnem na setkání kurátorů zaznělo, jaká přišla do malého sboru skvělá rodina, děti hrály na housle, rodiče otevírali kostel a starali se, a pak je prý farář vyštval. Přestali chodit. Jenže farář tam už dávno není a rodina nechodí ani tam ani jinde. Protože ano, je to jako s maratonem. Začne vás píchat v boku, bolí vás nohy, počásí je taky strašné, ostatní závodníci do vás šťouchají ... a tak si pak člověk řekne, stojí mi to za to?, zastaví se a závod nedokončí. Nemáme vytrvalost, končíme, jakmile se dostaví první potíže, přestane nás to bavit, nepřináší nám to spokojenost, najdeme si něco jiného, zajímavějšího. Pro Pavla tohle neplatilo. Celý svůj život zasvětil Kristu, a byl to život plný potíží, nebezpečí, dostávalo se mu jen málo uznání a poděkování. Přesto ten závod běžel. Protože to pro něj smysl mělo.

Víru jsem zachoval. Jakou víru? Centrem Pavlovy víry byla nezasloužená Boží spásná milost. Ke které se nedá nijak dostat vlastním úsilím, můžeme ji pouze pokorně přijmout. Za tuto víru Pavel bojuje celý život, hádá se a hašteří, občas propadne malomyslnosti, protože znovu a znovu musí vyvracet nutnost obřizky a dodržování předpisů čistoty, znovu a znovu vykládá, co znamená věřit v Krista. Čteme-li jeho listy, musíme obdivovat jeho vytrvalost, odhodlání a sílu stát si za svým. Nyní tu je čas odchodu a pro Pavla to není důvod ke smutku, ale spíše k vydechnutí. Co jsem mohl udělat, udělal jsem, stojím si za tím a teď přišel čas jít za Kristem. Přišel čas mého odchodu – Pavel používá řecké slovo, které vyjadřuje i vypřáhnutí zvířete z pluhu. Uvolnění stanových kolíků. Odvázání lodi. Není to něco, čeho by se člověk hrozil. Je to skončení úkolu. Nový začátek.

O 13 století později čeká v podzemní kobce na smrt jiný kazatel. I on bilancuje svůj dosavadní život, i on píše dopisy přátelům, které k nám promlouvají dodnes. I on bojoval dobrý boj a vytrval až do cíle s vírou nedotčenou.

Jan Hus se snažil vrátit církev na cestu prošlapanou apoštolem Pavlem. Ke spáse nevedou odpustky, ale Boží milost. Kněží mají být dobrými pastýři duší jim svěřených a ne mnohoobročníci, kteří se jen zajímají, jak ty své ovečky co nejvíce ostříhat a vlnu zpeněžit.

Husův boj vede nevyhnutelně ke střetu s oficiální církví a pak má jen dvě možnosti: ustoupit a přiznat omyl (tehdy se razila teze, že je lepší mýlit se s církví než mít pravdu proti ní) nebo si stát za svým. Vsadit na své přesvědčení svůj život. Hus hledá Boží pravdu a hledá ji v Písmu. Je ochoten uznat svůj omyl, ale jen na základě biblického svědectví. Netvrdí, že se nemýlí, ale s osobní poctivostí došel k nějakému názoru, a ten nemůže změnit jen kvůli vězení nebo smrti. Nemůže žít ve lži. Stejně jako Pavel ví, že jsou kolem něho lidé, kteří mu uvěřili a stejně jako Pavel se je snaží povzbudit, aby vytrvali a šířili kolem sebe slovo Boží. „A protož, věrní křesťané, hledejte pravdu, slyšte pravdu, uče pravdě, milujte pravdu, mluvte pravdu, držte pravdu a braňte pravdu až do smrti.“ Může změnit své názory, jen když bude-li bytostně, upřímně přesvědčen, že jsou pravdivé.

A nyní je pro mne připraven vavřín spravedlnosti, který mi dá v onen den Pán, ten spravedlivý soudce. A nejen mně, ale všem, kdo s láskou vyhlíží jeho příchod. Pavla předstoupení před Hospodina neděsí. Je si tak jistý, že nechyboval? To vůbec ne. Ale bojoval, vytrval a podržel si víru. Zbytek nechává na milosti Boží a je si jistý, že ho zahrnuje. Totéž předpovídá všem, pro které je příchod Páně s láskou očekávaná skutečnost.

Ani Jan Hus netvrdí, že je neomylný, stále znovu a znovu vyzývá své žalobce, aby ho přesvědčili, že se mýlí a prosí Krista, aby – pokud se mýlí a v tomto omylu setrvává - mu odpustil. Ale nemůže vědomě žít ve lži. „Lépe je dobře zemřít než zle žít.“ Dnes se to překládá, lépe je zemřít s čistým svědomím než žít ve hříchu. A toho se drží až do konce.

Nemyslím, že by někdo z nás byl vystaven podobné zkoušce. Naši rodiče a prarodiče si mohli vybrat – víra nebo kariéra. Někteří ten závod nedoběhli v domněnání, že to je tak lepší pro jejich děti. Jiní běželi dál. Někteří se těší z toho, že mají komu tu pomyslnou pochodeň víry předat, jiní musí připustit, že víra se nedědí. I když nesedíme někde v kobce a nečekáme na nevyhnutelné, ani nám se nevyhne úvaha, zda a jaký to mělo a má všechno smysl.

Budeme si moci v okamžiku bilancování říci, že jsme bojovali dobrý boj? Že jsme skutečně urputně bojovali, aby církev v našem místě byla živá a otevřená? Že jsme i za cenu osobního nepohodlí pracovali na Božím díle? Že jsme si dokázali ujasnit priority a že práce ve sboru pro nás byla důležitá? Že jsme jí dokázali věnovat svůj volný čas i finanční podporu?

Budeme si moci říci, že jsme dokončili závod? Že jsme to nevzdali, když s námi někdo nesouhlasil? Že jsme to nevzdali, když nám byl protivný farář, kurátor nebo někdo jiný ze sboru? Že jsme to nevzdali, když se zdálo, že to už nemá smysl?

Budeme si moci říci, že jsme si zachovali víru? Jako víru? Víru v co a koho? Společně pronášíme apoštolské vyznání víry, ale obsahuje skutečně to, v co věříme? Slyšela jsem doporučení, že by si měl člověk sednout a napsat si, v co věří. Co je pro něj z hlediska víry to nejdůležitější. Měl by si to napsat a každý den si to říci nahlas. Takové to osobní vyznání. Které ho podrží v okamžicích pochyb, lenosti či únavy. Protože pochyby, lenost i únava k životu patří, a to i k životu víry. Jen je nesmíme nechat zvítězit.

Amen.